

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Dilemmaton.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

De Elocutione

302
tor. Et deformat Milonem in thea sedentem penulatum cum uxore. Item Clodium cum equo, & cum delectis villa egrediente. Eodem modo pro Rofcio de Glaucia: Nonne vobis, haec quæ audistis, oculis cernere videmini, iudices? non illum miserum, ignarum casus fui, redeunte a cena videtis? non positas infidias, non impetum repentinum? non versatur ante oculos vobis ipse Glaucia & quæ sequuntur.

Diesologia.

P. Rutil.
p. 7.

Hoc schema fieri solet, cum exquitem causæ, quam maximè breui sententia complectitur. Id est huiusmodi. Quod si me comprehendis, cum homo adolescens lapsus sim: vehementer erras, qui quid natura valeat, ignoras: acerbusque, & iniquus es, qui quod ex qualiter omnibus putes ignoscendum, vni imputas, & in uno arbitraris vindicandum. Item Lysia, Nam ego huic, iudices, quicquid ad superius tempus attinet, nihil succenso: nihil enim deliquesce cognoui, sed in hoc nouissimo facto, cum plenum malitiae perfidiae que inuenirem, meritò reprehendere, atque odise coepi. Quæritis fortasse, quid acciderit causæ: quamobrem eundem, & laudem, & vituperem: quod idem, commutata voluntate non est qui fuerat: neque idem nunc de se audire debet, quo prius consueverat, cum sine noxa se gerebat. Non arbitratus es igitur, rursus cum reuersurum ad officium, atque amicum tibi futurum? Quo modo quem sciam tantum facinus in se admisile, ut in reliquum tempus, neque beneficio locum, neque benevolentia spem relinqueret?

Diezeugmenon.

Aquil p.
2.
Disjunctio.

Sive disjunctum. Hac figura ita ornat, & amplificat orationem: ut diuersis redditionibus verborum membra, quæ vocamus $\alpha\beta\gamma\delta\epsilon\zeta\eta\theta\varphi\omega$ disiungat, ac separaret, sive duo, sive plura. Hoc modo, Capuam colonis deductis occupabunt, Atellam præsidio communient: Nuceriam, Cumas, multitudine suorum obribebunt: cætera oppida præsidijs deuincent. Tale est illud: Veniet igitur sub præconem rotæ Proponitis, atque Helleponus: ad dicetur communis ora Lyciorum, atque Cilicum, Myzia, & Phrygia. Venies Proponis, atque Helleponus sub præconem, id est, conditioni, legique parebunt. Animaduertete autem potes, nihil inrecessit, utrum in postremis partibus membra disiungantur, necessitate verborum, an in primis, at hoc vicissim fiat.

Dilemmaton.

Annumeratur ab Hermogene inter figuræ, sed ut appareat inter argumentationes et referendum, non differt enim à communis dilemmate. H. lib. 4. de inuentioinibus.

Diffrubutio.

Vide Diæresin, ea est, quæ unumquodque proprio circumscribit verbo. ut, apud Ambrosium Hexam. lib. 3. c. 15. de aqua. Inter arenas flava, inter cautes spuma, inter nemora viridianior, inter florulentia discolor, inter lilia fulgentior, inter roseta rutilantior, in gramine liquidior, in palude turbidior, in fonte perspicua, in mari obscura. & Iulius Firmicus libro de errore profanarum religionum, de loue. In cygno fallit, in Taurorapit, ludit in Satyro. Sic Minutius felix.

Pluuias fluere, flare ventos, grandines in crepare, nimbis collidentibus tonitrua mugere.

Ecbasis.

Digressio. Excursio à proposito.

Ellipsis.

Id est *detractio*, contraria Pleonaimo. Ornatur oratio, cum verbum aliquod detrahimus *Aquili*, à sua significatione, hoc modo, & illi quidem, qui à se contumeliam morte inimici repulit, ignosco. Videntur autem mihi, iudices, qui sententias pro illo tulerunt; nam multos fuisse audio. Hic apparet tum illud desce, videntur autem mihi, & iudices idem sensisse, vel ignouisse: sed quia intelligebatur, ideo detractum est, ut ipsa celeritate commotio esset enunciatio.

Emphasis.

Altiorum præbens intellectum, quæcumque verba per se ipsa declarant.

Enagonion.

Figura, qua contrariorum sensuum inductione, pugnæ quoddam simulachrum exhibet. Definitur à Scholia Aristidis apud Photium, in Aristidis Panathenäico σχῆμα Scholasticum δοκεῖ έχει ἀγῶνα τῇ τριτῇ γένεσι τῷ νομικάτῳ. Aristidis est species Antithesis, ut iustis fortior, fortibus iustior. Eadem σιαγόνιον ibidem appellatur.

Energyia.

Est figura, qua formam rerum, & imaginem ita oratione substituimus, ut lectoris ocularum